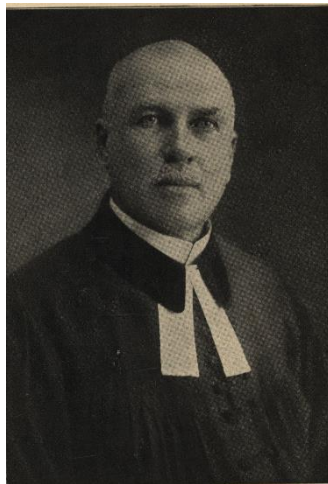

Scholtz Ödön

Scholtz Ödön evangélikus lelkész, nemzetgyűlési képviselő, a Ferenc József-rend lovagja 1869. január 27-én született az Abaúj vármegyei Szentjakabon (ma: Tornaszentjakab).

Scholtz Ödönt Sopronban avatták lelkésszé, majd káplánként segítette Fleischhacker Károly lelkész munkáját, aki három község szolgálatát látta el. Fleischhacker halála után parókusként szolgált. Szolgálatának első évében egy, a császár születésnapjához kapcsolódó ünnepségen magyarul mondott imádságot az istentiszteleten. Ez volt az első eset, hogy az ágfalvi templomban magyar szó hangzott el szertartáson. Scholtz Ödönt gyülekezete tisztelete és szeretete övezte, de nem csak a híveket szolgálta munkájával. Szolgálatának idején, 1921-ben itt zajlott le az ágfalvi csata, amelyben a magyar szabadcsapatok megghiúsították az osztrákok bevonulását Sopronba. Ekkor a népszavazáson, Ágfalva is a Magyarországhoz való tartozás mellett állt ki. Lépesfalva a határvonal másik oldalára került, az itteni evangélikusok ettől kezdve nem tartoztak az ágfalvi gyülekezethez. Scholtz Ödön munkássága idején a gyülekezet Ágfalva és Bánfalva evangélikusaiból állt. Scholtz Ödön országosan ismert lelkész volt, a Magyarországi Ágostai Hitvallású Evangélikus Missziói Egyesület (MAHEM, 1909-ben jött létre Pozsonyban) szervező és alapító tagja és egyházi elnöke volt. A Magyarhoni Evangélikus Lelkészegyesület elnökévé választotta, (lemondásakor, helyébe 1927-ben Hanzmann Károly soproni lelkész került). Magyarhoni Gusztáv Adolf Gyámintézet egyházkerületi elnökeként is tevékenykedett.

Sokat fáradozott a község javáért, majd később megyei képviselő (tanácsstag) lett. Politikai pályafutásának komolyságát, széleskörű ismertségét és tehetségét mutatja, hogy lelkészi szolgálata közben országgyűlési képviselőnek is megválasztották. A nagymartoni kerületben Scholtz Ödön esperest jelölték a keresztény szocialisták, aki a jelölést elfogadta. „Scholtz a vármegyei közélet egyik ismert, szeplőtlen alakja.”

A Soproni Hírlap egyedül Scholtz Ödön választási programbeszédét közölte a választási hadjárat során. Elsősorban a német lakta területek aktuális kérdéseivel foglalkozott, mint például a német nyelv egyenjogúsága az iskolában és közhivatalokban, a határkérdés problémája. Véleménye szerint népszavazás fogja eldönteni ezt a kérdést. Beszédében kitért a keresztény felekezetek összefogásának szükségességére, amivel a vallás- és egyházellenes irányzatok legyőzhetőek. A „törvényhozást és a kormányzást is a keresztény szeretet és kiengesztelődés szellemének” kell áthatni, mert csak így lehet azt a tétovázó úrt áthidalni, ami az egyes társadalmi osztályokat elválasztja, ezáltal lehet „egy szebb, boldogabb jövő alapját megvetni.”

1938-ban jelentette meg „Illustrierte Geschichte” címmel az ágfalvi, bánfalvi és lépesfalvi gyülekezet történetét bemutató könyvét. Műve 11 fejezetben tárgyalja az ágfalvi anyagyülekezet, a sopronbánfalvi és a lépesfalvi egyházközség történetét 1893-ig. A mű soproni vonatkozásai miatt nagyon értékes helyismereti információkat tartalmaz, egyháztörténeti adatai szélesebb érdeklődésre is számot tarthatnak.

Scholtz Ödön gyülekezetét 47 éven át szolgálta, 1939-ben nyugdíjba vonult és folytatta az egyházközségek történetének feldolgozását, ahogy azt fenti könyvében ígérte: az ágfalvi gyülekezet legutóbbi 50 évének a történetét is megírja. Ezt megjelentetni már nem tudta (később a schefflenzi Michal Böhm adta ki német nyelven).

Sopronban hunyt el 1948. július 7-én, a soproni evangélikus temetőben nyugszik.

Irodalom:

Hanzmann Károly : Helyzetrajz és adalékok : A soproni ágostai hitvallású evangélikus egyházközség 1900-1950. évi történetéhez: I-II. rész Mutatók III. rész: Sopron : Soproni Evangélikus Gyűjtemények Levéltára, 2000.

Scholtz Ödön: Illustrierte Geschichte der evangelischen Kirchengemeinde Ágfalva-Agendorf, Bánfalva-Wandorf und Loipersbach. 8. r. 73 l. Röttig-Romwalter Nyomda R.-T., Sopron, 1938.

Internet:

Ágfalvi és Sopronbánfalvi Társult Evangélikus Egyházközség honlapja Gyülekezettörténet elérhetőség:

<https://agfalva.lutheran.hu/r%C3%B3lunk> letöltés: 2019. január 10.

Evangélikus napok In: Budapesti Hírlap, 48. évf. (1928) 260. szám ATD honlapja elérhetőség:

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/BudapestiHirlap_1928_11/?query=scholtz%20%C3%B3d%C3%B3n%20adolf%20lelk%C3%A9sz&pg=236&layout=s letöltés: 2019. január 10.

Az evangélikusok gyámintézetének közgyűlése Sopronban In: Magyarország, 17. évf. (1936) 245. szám ATD honlapja elérhetőség:

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarsagMilotayPetho_1936_10/?query=scholtz%20%C3%B6d%C3%B6n%20adolf%20lelk%C3%A9sz&pg=391&layout=s letöltés: 2019. január 10.

Evangélikus missziói egyesület megalakulása In: Az Ujság, 7. évf. (1909.) 30. szám

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/AzUjsag_1909-02_1/?query=scholtz%20%C3%B6d%C3%B6n%20adolf%20lelk%C3%A9sz&pg=96&layout=s letöltés: 2019. január 10.